

Hogy a többségi nemzet is értse

– Zver Ilona, a Szlovén RTV magyar műsorokért felelős vezetője –

A szlovéniai magyar nemzetiségi elektronikus médiának, amelynek az élén állok, alapküldetése, hogy arra tanítsa és buzdítsa az embereket, hogy használják az anyanyelvüket. Ezen kívül nagyon fontos célkitűzésünk, hogy kapcsolatot tartsunk egyrészt az anyaországgal, másrészt Szlovénia szlovénlakta vidékeivel, tehát a többségi nemzettel, nem utolsósorban a Muravidék magyar, illetve kétnyelvű települései között. Jövőre szándékozunk egy alaposabb felmérést készíteni arról, hogy eddig mennyire sikerült mindezt megvalósítanunk. Jelenleg csak nézőink, hallgatóink visszajelzése informál arról, mit jelent számukra a Muravidéki Magyar Rádió és a Muravidéki Magyar Televízió adása.

A Muravidéki Magyar Rádió szerkesztői, és az újságírók zöme muravidéki. A Szlovén Rádió-Televízióban ugyanis, ahova szervezetileg tartozunk, feltétel a szlovén és a magyar nyelv anyanyelvi szintű ismerete, hiszen minden szerkesztő, minden újságíró maga fordítja le a riportjait. A televíziós adásokat feliratozva sugározzuk, hogy a többségi nemzet is megértse. Vannak törekvések, hogy a muravidéki magyar nézők részére készült tévéműsorokat ne a közszolgálati, vagyis az országos csatorna sugározza, hanem csak a regionális. Ennek előnye és hátránya is volna. Valószínűleg kedvezőbb műsoridőt kaphatnánk a jelenlegi kora délutáni adásidőhöz képest. A regionális csatorna révén elkerülnénk, ami most gyakori – főleg a parlamenti közvetítések vagy a fontosabb sportesemények idején –, hogy elmaradnak adásaink. Viszont, annak ellenére, hogy ez az adás elsősorban a muravidéki magyarok részére készül, fontosnak tartjuk, hogy valamilyen módon adjunk magunkról a többségi nemzetnek is. A többségi nemzet sajtója pedig többnyire akkor látogat el a Muravidékre, ha botrány van, tehát majd mindig negatív dolgokról számol be a muravidéki magyarok kapcsán.

A nézettségről csak a teljes Szlovéniára vonatkozóan vannak adataink: harminc- és hetvenezer közötti a nézők száma, ami aránylag magas, figyelembe véve, hogy a Muravidéken mindössze nyolcezeren élnek. Szlovéniában talán nagyobb figyelemmel kísérik ezeket az adásokat, mint itt helyben. Nem tudom, miért van ez így.

A szlovén elektronikus média finanszírozását javarészt a Szlovén Rádió és Televízió előfizetési díjából oldjuk meg. Ez a mintegy egymillió eurós költségvetés kilencven százalékát teszi ki, a hiányzó tíz százalékot a szlovén kormány nemzetiségi hivatala biztosítja. Az állam az alkotmányon és törvényeken keresztül kimondta, hogy napi fél óra tévéműsor és két óra rádióműsor jár a nemzetiségeknek, de az anyagiakat nem biztosítja hozzá. A tévénél tehát még háromszor fél óra hiányzik a törvényes előírások betartásához, míg a rádió esetében többszörösen túlhaladjuk a kötelező műsoridőt.

Magyarországgal szakmai kapcsolatban is állunk. Hírszerkesztők, bemondók és zenei szerkesztők járnak át hozzánk. A Magyar Rádió korábban a továbbképzésben nyújtott segítséget, mára lazult az együttműködés. A televízió a Duna Televízióval ápol jó kapcsolatot; a Magyar Televízióval immár kevésbé.

Tizennégy éve kerültem ide. Kezdetben szerkesztő voltam, majd az akkori felelős szerkesztő halála miatt szinte egyik napról a másikra kellett átvennem a helyét. Fél évvel ezelőtt lettem a Szlovén Rádió-Televízió magyar nemzetiségi műsorokért felelős vezérigazgató-helyettese. Ezek voltak talán életem legszebb éveit. Igyekeztünk túlteljesíteni az alapfeladatokat: a riportok mellett dokumentum-, sőt játékfilmekkel is próbálkoztunk. Kihasználtunk mindent, amit a pénzügyi és egyéb lehetőségek kínáltak. ■